

уклад. В. М. Курепін. – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 29 с.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9868>.

5. Єгіазарян А. С. Умови праці та фактори їх формування // Перспективна техніка і технології – 2021 : матеріали XVII міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, аспірантів і студентів, 21-23 вересня 2021 р., м. Миколаїв. Т. 1 / Міністерство освіти і науки України ; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 40-43.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10402>.

6. Курепін В. М. Визначення основних напрямів профілактики травматизму водіїв автотранспортних засобів аграрного сектору // Педагогічні інновації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 160-163.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9297>.

7. Вишняков Д.С. Запобігання професійним захворюванням і виробничому травматизму – запорука підвищення конкурентоспроможності підприємства // Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України: 32-ї студентської науково-теоретичної конференції, 18-20 березня 2020 р., Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2020 – С. 71 – 74.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7022>.

Науковий керівник:

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

ПОСЛІДОВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ А УКРАЇНИ

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Для реалізації соціальних інтересів суб'єктів управління в період загроз і небезпек, некерованості соціально-економічних процесів розвитку країни, зростанням втрат національної економіки під час повномасштабної агресії та подоланням негативних наслідків збройного конфлікту є потреба в державному регулюванні соціальною безпекою.

Наявність і прояв ризиків, загроз і небезпек для людини [1], суспільства та держави, це аргументи, які визначають критичний стан соціальної безпеки в Україні. Людина, при тривалому стані небезпеки, відчуває себе приречено. Відбувається деформація моральних і духовних цінностей, відсутність перспектив для будь-якого позитивного розвитку [2].

В умовах небезпеки практично всі люди відчувають себе у небезпеці, суспільство живе за песимістичним сценарієм. Держава у стані соціальної небезпеки змінює пріоритети: віддає перевагу воєнним та оборонним питанням; відкладає на невизначену перспективу досягнення та пріоритети соціальної

безпеки; на невизначений термін втрачаються переваги та прогресивний розвиток держави. Такий стан соціальних інтересів в Україні потребує ефективного державного управління, термінових управлінських дій щодо забезпечення формування та реалізації стратегічних напрямів досягнення соціальної безпеки.

Якісні управлінські рішення потребують попереднього глибокого аналізу та оцінок щодо стану і проблем будь-якого суспільного явища і процесу [3].

Експерти та спеціалісти оцінюють соціальний стан в Україні, як небезпечний. Він негативно впливає на людину, суспільство, державу. До того ж, за висновками експертів та науковцями державна політика соціальної безпеки є непослідовною.

Так соціальна безпека у правових документах України була визнана тільки у 1997 році (Концепція національної безпеки), закріплена на законодавчому рівні у 2003 році (Закон України «Про основи національної безпеки України»).

У Стратегіях національної безпеки починаючи з 2007 року по 2015 рік деякі положення з соціальної безпеки не були включені, а у 2018 році відбулася зміна законодавства з національної безпеки України та моделі державного регулювання соціальною безпекою були трансформовані. Наслідки трансформації привели до звуження сфери національної безпеки з перенесенням змістовних акцентів із соціально-гуманітарного на воєнно-політичне її трактування. Об'єктивні причини таких змін:

- збільшення потреби у захисті національного суверенітету;
- захисті територіальної цілісності країни від загроз;
- збройною агресією Російської Федерації проти України.

За таких обставин виникла потреба у формуванні та реалізації Стратегія соціальної безпеки України, з подальшим визнанням та практичним впровадженням. Нові концептуальні положення повинні вбудовуватися у систему державного соціально-економічного управління та посилювати систему національної безпеки. Соціальна безпека повинна забезпечувати соціальні інтереси країни, суспільства, людини, тим самим створити умови для успішних перспектив розвитку України.

Головною метою забезпечення соціальної безпеки в Україні є досягнення гідного рівня і якості життя населення; подолання бідності; захист соціальних інтересів особи [4], суспільства, держави від внутрішніх і зовнішніх загроз за умов ефективного державного управління. Критерії досягнення соціальної безпеки розподіляються таким чином:

- забезпечення реалізації основних прав, гарантій і свобод людини;
- мінімізація загроз життю і здоров'ю людей;
- гідний рівень та висока якість життя громадян, гідна праця;
- зростання доходів населення за рахунок її активності (інноваційна, трудова), високопродуктивної праці [5];
- рівність доступу населення до якісних освітніх та медичних послуг;
- ефективна й активна економічна та соціальна політика держави.

При формуванні та реалізації соціально-економічної політики за для досягнення бажаних результатів з мінімальними соціальними й економічними

втратами повинні діяти обов'язкові вимоги і правила (принципи забезпечення соціальної безпеки), за якими доцільно слідувати. Основними принципами забезпечення соціальної безпеки є:

- пріоритет прав і свобод людини та громадянина;
- додержання балансу соціальних інтересів особи, суспільства та держави[6];
- додержання балансу соціальної справедливості;
- попередження виникнення соціальних загроз, ризиків, небезпек;
- підвищення соціальної свідомості у людини щодо самозбереження, самозахисту [7] тощо.

Соціальні інтереси держави спрямовані на соціальну безпеку і полягають у високому темпі економічного й інноваційного розвитку країни, попередженні та мінімізації зовнішніх та внутрішніх загроз, розбудови соціальної правової розвиненої держави.

Держава і суспільство підпорядковані інтересам людини, як головного суб'єкта соціальної безпеки, і прагнуть до їх реалізації. Соціальними інтересами людини є: гідна праця та сприятливі і безпечні умови життя; стабільність у країні; захист прав і свобод особистості; наявність доходу достатнього для гідного життя; можливості отримання якісної освіти та якісних медичних послуг; впевненість у своєму майбутньому і майбутньому сім'ї тощо.

Держава забезпечує гідні умови і для розвитку суспільства, і для людини, а вони значною мірою залежать від її успішної діяльності у цій сфері.

Отже, проблематика соціальної безпеки привертає дедалі більшу увагу фахівців та спеціалістів, адже в її основі лежить захищеність життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави.

Бібліографічний список

1. Курепін В. М. Воєнні конфлікти, як глобальні екологічні проблеми суспільства // Педагогічні інновації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021, С. 156-158.

URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9296>.

2. Іваненко В. С. Державна політика щодо кадрового забезпечення агропромислового комплексу: пріоритети та напрями // Актуальні проблеми, пріоритетні напрями та стратегії розвитку України : тези доповідей III міжнародної наук.-практ. онлайн-конференції, м. Київ, 13 жовтня 2021 року / редкол. О.С. Волошкіна та ін. Київ : ІТТА, 2021. С. 1076-1081.

URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10108>.

3. Курепін В. М. Економічна політика держави під час воєнного стану: лібералізація трудових відносин // Особливості розвитку цифрової економіки в умовах інформаційно - технологічних викликів : матеріали I Всеукраїнської науково - практичної конференції, 20 жовтня 2022 р. / за ред. Ю.О. Шульжик, Л.Г. Квасній, І.Л. Татомир. Дрогобич: ПП ПОСВІТ, 2022. С. 105-108.

URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11944>.

4. Іваненко В. С. Цінності та запити сучасної молоді: життєві пріоритети української молоді // Покоління незалежності: ціннісні орієнтири і перспективи

: матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів та магістрантів, м. Костанай, 30 березня 2021р. Костанай : Костанайський регіональний університет імені А. Байтурсінова, 2021. С. 737-741. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9255>.

5. Курепін В. М. Систематизація ризиків та загроз кадровій безпеці підприємств / В'ячеслав Миколайович Курепін // Український журнал прикладної економіки. 2020. Том 5, № 4. С. 170-176. DOI:<https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-4-19>.

6. Іваненко В. С. Управління економічними та соціальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах аграрного профілю // Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р. Мукачево : МДУ, 2022. С. 105-108. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11482>.

7. Тищенко І. Є. Соціальний захист осіб з інвалідністю // Глобальні цілі сталого розвитку – безпека світу, соціально-економічні та екологічні прояви, можливості активізації партнерства : тези доповідей - здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання за результатами щорічного тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 12 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 65-66. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8207>.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Курепін В.М.,

канд.екон.наук, доцент,

Лотарєва Д.В.,

здобувач вищої освіти, інженерно-енергетичний факультет,

Миколаївський національний аграрний університет

При вирішенні питань організації та забезпеченні виконання правил техногенної безпеки на підприємствах стають питання: «Хто забезпечує техногенну безпеку на підприємстві? Які основні вимоги до організації техногенної безпеки? Як проводити навчання працівників з техногенної безпеки?» тощо.

Для того, щоб відповісти на ці прості питання, треба визначити, що таке техногенна безпека на об'єктах господарювання. Техногенна безпека - це відсутність ризику виникнення аварій та/або катастроф на потенційно небезпечних об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення [1]. Вона характеризує стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

Глава № 12 Кодексу цивільного захисту України (КЦЗ) визначає як забезпечити техногенну безпеку на підприємствах України. Вона визначає, що діяльність із забезпечення техногенної безпеки є складником виробничої,